

ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ РАНОЙОДУ ПРИ БАКТЕРІАЛЬНИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ КІНЦІВОК У КОРІВ

Березовський А.В., д. вет. н., професор,

Фотіна Т.І., д. вет. н., професор,

Улько Л.Г., к. вет. н., доцент

larisau@ukr.net

Сумський національний аграрний університет, м. Суми

Анотація. В статті наведені результати визначення терапевтичної ефективності нового препарату «Ранойод» при лікуванні корів з гнійно-некротичними ураженнями дистального відділу кінцівок. Застосування препарату «Ранойод» сприяло одужанню 90% хворих тварин, терміни одужання становили - $19,8 \pm 0,64$ діб.

Ключові слова: гнійно-некротичні ураження кінцівок, препарат «Ранойод», велика рогата худоба.

Актуальність проблеми. Хвороби тварин, серед яких ураження кінцівок, у тому числі і копитець займають одне з перших місць, в окремих скотарських господарствах перетворюються у гостру проблему.

Дані ветеринарної статистики свідчать, що із загального числа хворих тварин 80-85% припадає на незаразні хвороби серед них ураження кінцівок. Відомо, що до сприяючих факторів захворювань дистального відділу кінцівок відносяться порушення умов годівлі, зниження резистентності організму, спадкові аномалії в будові кінцівок. Збиток, що наноситься цими захворюваннями складається з вимушеної вибраковки тварин, зниження продуктивності, відтворної функції, недоотримання телят [1-3].

Для лікування гнійно-некротичних захворювань кінцівок запропоновані різні методи, але більшість з них трудомісткі і вимагають проведення значної кількості додаткових лікувальних обробок, тому розробка та впровадження нових, більш ефективних засобів і методів терапії, які дозволять подовжити терміни господарського використання корів і підвищити рентабельність галузі, залишається актуальним питанням ветеринарної медицини.

Завдання дослідження. Визначити терапевтичну ефективність нового препарату «Ранойод» при лікуванні корів з гнійно-некротичними ураженнями дистального відділу кінцівок.

Матеріал і методи дослідження. Досліди проводили на коровах симентальської породи 3-6-х річного віку за наявності гнійно-некротичних уражень дистального відділу кінцівок, яких підбирали за принципом аналогів у дві групи (n=10).

Тваринам першої групи поверхню ураження кінцівки, після ретельного розчищення, обробляли порошком триціліну та препаратом АСД-3 з подальшим накладенням пов'язки (метод, що застосовується в господарстві).

Для лікування корів другої групи застосовували місцево новий препарат, розроблений ТОВ «Бровафарма», «Ранойод» з наступним накладанням на копитце фіксуєючої пов'язки.

Результати дослідження. Впродовж 2010-2011 рр. на молочнотоварній фермі ПСП «Бутівське» Сосницького району Чернігівської області проводили клініко - ортопедичну диспансеризацію з метою вивчення частоти виникнення і характеру гнійно-некротичних уражень копитець. За період дослідження нами було обстежено 867 корів, із них у 136 тварини виявлені ураженнями дистального відділу кінцівок, що склало 15,46 %, від обстеженого поголів'я.

Найбільш поширеними формами уражень копитець у корів в умовах молочнотоварної ферми є гнійно-некротичні ураження підошви, вінчика та міжкопитної щілини – 54,41%, рани в ділянці копитець – 17,65%, виразка Рустергольца – 13,24% , виразка м'якуша – 8,82% та тилома – 5,88% (рис. 1).

Рисунок 1. Характеристика уражень копитець у корів на молочнотоварній фермі ПСП «Бутівське» Сосницького району Чернігівської області.

Хворих тварин переважно виявляли впродовж весняного та осіннього періодів 2010 - 2011 рр.. Проте, найбільша їх кількість виявлена у весняний період (табл. 1).

За два весняні місяці (березень-квітень) 2010 р. гнійно-некротичні ураження діагностували у 48 корів, що становило 5,54% від загальної кількості обстежених корів.

В аналогічний період наступного 2011 року, після двохразового планового розчищення і обрізки копитець, обробок кінцівок 1% розчином бровадезуплюс за допомогою ножних ванн і проведеного лікування хворих тварин гнійно-некротичні ураження копитець діагностували у 1,15% тварин, що в 5,1 рази менше ніж за попередній період.

В осінній період з гнійно-некротичними ураженнями виділено 15 корів, що на 44,6% менше ніж у весняний період.

У всіх випадках захворювання локалізувалося на тазових кінцівках. Частіше гнійно-некротичні ураження виявляли в ділянці міжкопитної щілини – 45,95%, в 39,19% випадків – в ділянці підшви, у 14,86% – в ділянці вінчика.

Таблиця 1

Частота ураження копитець у корів на молочно-товарній фермі ПСП «Бутівське»

Місяці	Виявлено корів з патологією кінцівок			
	Загальна кількість		З гнійно-некротичними ураженнями	
	Гол	%	Гол	%
2010 р				
Березень	39	28,68	22	29,73
Квітень	44	32,35	26	35,14
2010 р				
Жовтень	14	10,29	6	8,11
Листопад	16	11,77	9	12,16
2011 р				

Березень	10	7,35	4	5,41
Квітень	13	9,56	6	8,11
Всього	136	100,0	74	100,0

Ураження копитець у корів часто виявляли на фоні деформованих копитець, гострокутової і випуклої форми. При русі спостерігали виражену кульгавість. У стані спокою тварини намагалися тримати хвору кінцівку дещо зігнутою, опиралися тільки на зацепну частину копитець або відводили кінцівку у бік і назад (рис. 2).

Рисунок 2. Положення ураженої кінцівки: а – тварина тримає в уражену кінцівку у напівзігнутому стані; б – відведення вбік і назад правої тазової кінцівки при гнійно-некротичному ураженні.

Встановлена певна залежність ураження копитець у корів від їх віку (табл. 2).

Аналіз вікової динаміки захворювань кінцівок показав, що у віці 3-4 роки в господарстві утримується 249 корів (28,72%), 4-5 років - 248 (28,60%), 5-6 років - 176 (20,30%), 6-7 років - 122 (14,07%). Відсоток тварин цих вікових груп з гнійно-некротичними ураженнями, відповідно, становить 4,42%, 12,5%, 15,91% та 2,46%. Таким чином, ураження кінцівок корів частіше реєструється у тварин 5-6-річного віку.

Таблиця 2

Частота виникнення гнійно-некротичних уражень дистального відділу кінцівок у корів різного віку

Вік корів (років)	Кількість корів з гнійно-некротичними ураженнями		Кількість корів у стаді, голів	Ураження корів в залежності від віку, %
	голів	%		
До 3-х років	1	1,35	72	1,39
3 - 4	11	14,87	249	4,42
4 - 5	31	41,89	248	12,5
5 - 6	28	37,84	176	15,91
6 - 7	3	4,05	122	2,46
Всього	74	100,0	867	-

З метою визначення терапевтичної ефективності нового ветеринарного препарату «Ранойод» при гнійно-некротичних захворюваннях кінцівок нами в умовах даного господарства було сформовано дві групи корів з гнійно-некротичними ураженнями в ділянці підошви та міжкопитної щілини.

Вогнища ураження кінцівок тварин першої групи (n=10), після ретельного розчищення, обробляли препаратом АСД фракція 3 та порошком трициліну і наклали бинтову пов'язку.

Для лікування тварин другої групи використовували новий препарат «Ранойод», яким

обробляли уражену ділянку з наступним накладанням пов'язки. Клінічне спостереження за тваринами проводили щоденно протягом усього періоду лікування.

На третю добу лікування загальний стан корів обох груп був пригніченим, тварини вставали з трудом, більше лежали. У всіх тварин виявляли виражену кульгавість. Тканини навколо ділянки ураження були напружені, припухлі. Розміри дефекту залишалися без змін.

На 7-му добу поверхня дефекту корів першої групи залишалася вологою, виявляли виділення гнійного ексудату.

У корів другої групи в цей період досліджень загальний стан значно покращився. Положення тіла в просторі природне. Тварини опиралися на уражену кінцівку. При знятті пов'язки виділень гнійного ексудату з патологічного вогнища не виявляли. Ураження були покриті струпоподібним нашаруванням, у деяких тварин під струпом виявляли грануляційну тканину.

Через 10-12 діб з початку лікування загальний стан корів першої групи залишався пригніченим, апетит зниженим. Спрага зберігалася. Поверхня патологічного вогнища була вологою. При пальпації відзначали болючість і виділення гнійного ексудату. Прилеглі тканини ущільнені і болючі.

На 15-17-ту добу після початку лікування у корів першої групи дещо зменшилася кількість виділеного ексудату, але поверхня ураження залишалася вологою.

У корів другої групи в цей проміжок спостережень, загальний стан був задовільний. Поверхня вогнища ураження суха, дно вислане дрібнозернистими грануляціями, розміри дефекту зменшилися (рис. 3).

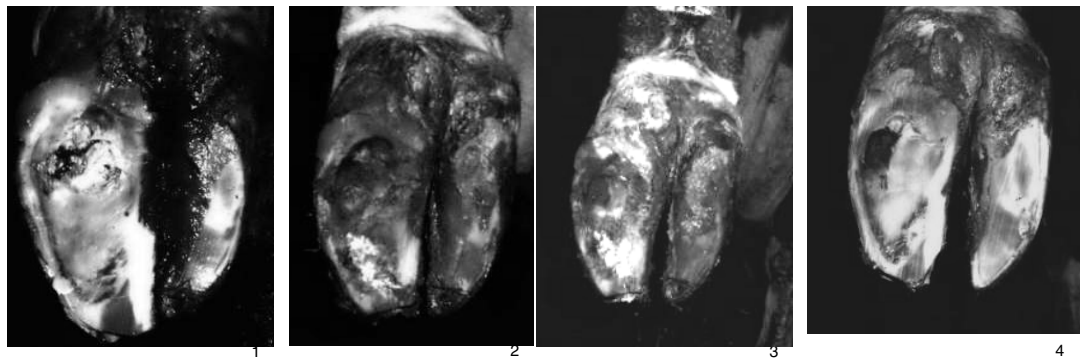

Рисунок 3. Стадії загоєння гнійно-некротичних уражень у корів другої групи: вигляд поверхні дефекту до лікування.

На 19-23-тю добу з початку лікування у корів першої групи спостерігалось поліпшення загального стану. Ступінь кульгавості на уражену кінцівку дещо знизився, але вона як і раніше була помітна. Порожнина рани заповнювалася молодою грануляційною тканиною, виділення гнійного ексудату припинялося.

Застосування препарату «Ранойод» для лікування гнійно-некротичних уражень кінцівок у корів дозволяє скоротити терміни одужання тварин майже у двічі (табл. 3).

Таблиця 3

Ефективність застосування препарату «Ранойод» при гнійно-некротичних ураженнях дистального відділу кінцівок у корів

Група тварин	Спосіб лікування	Кількість процедур	Курс лікування, діб	Одужало тварин, %
1 (n=10)	Трицилін, АСД-3	10-12	37,1±1,32	60

¹ До лікування,

² 5 доба

³ 10 доба

⁴ 15 доба

2 (n=10)	Препарат «Ранойод»	4	19,8±0,64	90
----------	-----------------------	---	-----------	----

Терапевтична ефективність нового комплексного препарату різновекторної дії «Ранойод» становить 90%, що перевищує ефективність лікування тварин першої групи на третину.

Висновки

1. Найбільш поширеними формами уражень копитець у корів є гнійно-некротичні ураження підшви, вінчика та міжкопитної щілини – 54,41%, рани в ділянці копитець – 17,65%, виразка Рустергольца – 13,24%, виразка м'якуша – 8,82% та тилома – 5,88%.
2. Частіше гнійно-некротичні ураження локалізувалися в ділянці міжкопитної щілини – 45,95%, в 39,19% випадків - в ділянці підшви, у 14,86% - в ділянці вінчика.
3. Ураження кінцівок корів частіше реєструються у тварин 5-6-річного віку (15,91%).
4. Застосування препарату «Ранойод» для лікування гнійно-некротичних уражень кінцівок у корів дозволяє удвічі скоротити терміни одужання тварин, порівняно з традиційним використанням трициліну у комплексі з препаратом АСД-3. При цьому терапевтична ефективність препарату «Ранойод» становить 90%.

Література

1. Банников В. Основные факторы успеха здоровья копыт / В. Банников // Ветеринария Кубани. – 2010. – № 1. – С. 38-41.
2. Борисевич В.Б. Нанотехнологія у лікуванні хвороб копитець заразної етіології у корів / В.Б. Борисевич, С.М. Кулініч // Ветеринарна медицина України. – 2009. – № 3. – С. 27–30.
3. Панько І.С. Гнійно-некротичні хвороби пальців у високо продуктивних корів / І.С. Панько, М.В. Петрик // Бібліотека ветеринарної медицини, 2007. – 63 с.

ОПРЕДЕЛЕНИЕ ТЕРАПЕВТИЧЕСКОЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ РАНОЙОДА ПРИ БАКТЕРИАЛЬНЫХ ЗАБОЛЕВАНИЯХ КОНЕЧНОСТЕЙ У КОРОВ

Березовский А.В., д. вет. н., профессор,
Фотина Т.И., д. вет. н., профессор,
Улько Л.Г., к. вет. н., доцент
larisau@ukr.net

Сумской национальной аграрный университет, г. Сумы

Аннотация. В статье приведены результаты определения терапевтической эффективности нового препарата «Ранойод» при лечении коров с гнойно-некротическими поражениями дистального отдела конечностей. Применение препарата «Ранойод» способствовало выздоровлению 90% животных, сроки выздоровления составляли - 19,8 ± 0,64 суток.

Ключевые слова: гнойно-некротические поражения конечностей, препарат «Ранойод», крупный рогатый скот.

DEFINITION THERAPEUTIC OUTCOME RANOYOD IN BACTERIAL DISEASES LIMB IN COWS

Berezovskiy A.V., professor,
Fotina T.I., professor,
Ulko L.G., associate professor
larisau@ukr.net

Sumy National Agrarian University, Sumy

Summary. The results of determining the therapeutic efficacy of a new drug "Ranoyod" in the treatment of cows with purulent-necrotic lesions of the distal extremities. Use of the drug "Ranoyod" helped recover 90% of the animals, the timing of recovery were - 19,8 ± 0,64 days.

Key words: pyo-necrotic lesions of extremities, the drug "Ranoyod", cattle.